

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเริ่มต้นเป็นจุดสำคัญของงานทุกชนิด การเริ่มต้นงานชีวิตก็เช่นกัน โดยเฉพาะการเริ่มงานชีวิตของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในหมู่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาทั่วไปว่า ตั้งแต่เด็กแรกเกิดถึงอายุ 6 ปี เป็นระยะที่เด็กเกิดการเรียนรู้มากที่สุดในชีวิต การเรียนรู้เหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อชีวิตในอนาคตของเด็กเป็นอย่างยิ่ง เพราะสติปัญญาได้รับการหล่อหลอมไปแล้ว 75 เปอร์เซ็นต์ ฉะนั้นจึงได้มีการจัดการเรียนแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กวัยนี้ได้มีการเรียนรู้ที่ดี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2538) ในวัยนี้จะเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการในช่วงอื่น ๆ ของชีวิตเป็นอย่างมาก ดังที่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของเด็กในวัยนี้เอาไว้ดังนี้

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud, 1949) นักจิตวิเคราะห์ได้ชี้ให้เห็นว่า วัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์คือ ระยะ 5 ปีแรก ของคนเรา ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับในตอนต้น ๆ ของชีวิตจะมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนเราตลอดจนถึงวาระสุดท้าย เขาเชื่อว่า การอบรมเลี้ยงดูในระยะปฐมวัยนั้นจะมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กเล็กจึงเป็นกิจกรรมที่มีความหมายแก่เด็กทั้งสิ้น ควรจัดกิจกรรมทุกอย่างไปสู่เป้าหมายของการเรียนรู้ เพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้เด็กเป็นบุคคลที่มีคุณค่าในอนาคต ดังนั้น การจัดกิจกรรมให้กับเด็กเล็กจึงควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยกิจกรรมนั้น ๆ ต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับวัยและความต้องการของเด็ก (สุนณา พานิช, 2531) การพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพมีผลมาจากการส่งเสริมพัฒนาการตั้งแต่ปฐมวัย ซึ่งเป็นระยะวิกฤตที่เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว (เยวพา เศษะคุปต์, 2542)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีพุทธศักราช 2546 เป็นหลักสูตรที่กำหนดบนพื้นฐานของความตระหนักในความสำคัญของช่วงชีวิตตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 5 ปี ซึ่งถือว่าเป็นช่วงวิกฤตที่เปรียบเสมือน “หน้าต่างแห่งการเรียนรู้” ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงวัยนี้ จะมีผลโดยตรงต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและวิถีการดำเนินชีวิตของเด็ก หากเด็กได้รับการพัฒนาอย่างถูกวิธี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก

ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน ตั้งแต่วัยเริ่มต้นของชีวิตก็ย่อมเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ และเป็นประชากรที่มีคุณภาพ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาเพื่อปูพื้นฐานที่ดีให้แก่เด็กให้มีโอกาสได้รับการเสริมสร้างพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ บุคลิกภาพ และสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา และเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาระดับต่อไป (กรมวิชาการ, 2540) สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่จะจัดประสบการณ์ให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ และได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และมีการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขเพื่อเป็นคนดีและคนเก่งของสังคม โดยสอดคล้องกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา สภาพเศรษฐกิจสังคม การศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กวัย 6 ขวบแรก โดยมีจุดประสงค์หลักคือ การส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็กที่เหมาะสมกับวัย และความแตกต่างระหว่างบุคคล ประสบการณ์ที่จัดให้เด็กในโรงเรียน นับเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากและเป็นพื้นฐานในการหล่อหลอมชีวิตเด็กให้มั่นคงตั้งแต่ปฐมวัย เพราะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัย คือ การกระตุ้นเด็กให้เจริญพัฒนาไปในรูปแบบที่พึงประสงค์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยสอดคล้องกับความพร้อม วุฒิภาวะ ความสนใจ ความต้องการ และความสามารถของเด็ก ตลอดจนการป้องกันหรือแก้ไขพฤติกรรมที่อาจเป็นปัญหาได้อย่างเหมาะสม (อารี รังสินันท์, 2523) การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจึงเป็นงานที่มีความละเอียดอ่อนและสำคัญสำหรับการวางรากฐานการศึกษาแก่เด็ก ซึ่งในการนี้ตาม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะหมวด 4 แนวการจัดการศึกษาเป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ ที่ถือว่าเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสำคัญที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาขีดความสามารถของตนได้เต็มศักยภาพ การศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาระดับหนึ่งที่มีการปฏิรูปเช่นเดียวกับการศึกษาระดับอื่นๆ โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ เป้าหมายของการจัดประสบการณ์

การเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษามุ่งให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ฝึกการสังเกต ซักถาม และกล้าแสดงออก แสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ได้สัมผัสได้ปฏิบัติจริง ปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย เกิดการเรียนรู้ด้วยตัวของเด็กเอง ซึ่งเด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างดี (สิริมา ภิญโญนันตพงษ์, 2545: 7)

โรงเรียนในระดับปฐมวัยศึกษาเป็นสถานที่สำคัญ ที่เด็กจะได้เรียนรู้ทุกอย่างจากประสบการณ์ทำงานและการเล่น จากการศึกษาที่เด็กมีเวลาอยู่กับครูและเพื่อนๆ ในโรงเรียนประมาณ

วันละ 6-7 ชั่วโมง เด็กจะเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และจากการที่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและ วัสดุสิ่งของ ที่อยู่ในสภาพแวดล้อม ประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมเป็นคำสองคำที่แยกจากกันไม่ได้ ในสถานการณ์การเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะสิ่งมีชีวิตใดๆก็ตามจะเกิดการเรียนรู้ได้ก็โดยผ่านทาง ประสบการณ์ และประสบการณ์ก็เกิดจากองค์กรชีวิตนั้นๆ ได้ทำปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ที่มากระทบกับคนเท่านั้น คำว่าประสบการณ์มาจากภาษาอังกฤษ คำว่า "Experience" ในพจนานุกรม ภาษาอังกฤษให้ความหมายไว้หลายอย่าง ซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้ "ประสบการณ์หมายถึงผลที่เกิดกับ บุคคลจากการที่เขาได้ทำปฏิกิริยาตอบสนองต่อสถานการณ์ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นสิ่งแวดล้อม ของบุคคลนั้น" จะเห็นได้ว่าประสบการณ์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีสถานการณ์หรือสิ่งเร้าที่ชักนำ ให้บุคคลเกิดการตอบสนองขึ้นเท่านั้น สถานการณ์หรือสิ่งเร้าต่างๆ นั้นรวมเรียกว่า สิ่งแวดล้อม (Environment) ซึ่งหมายถึง สิ่งของ วัสดุ ขนาด รูปร่าง สี ตำแหน่ง ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุ ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และลักษณะท่าทาง คำพูด สถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึก คิด ต่อความชอบความเกลียด หรือต่อค่านิยมของบุคคลเป็นสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2538)

เด็กในวัยปฐมวัยศึกษานั้นจะเกิดการเรียนรู้ได้ จากการที่เขาได้ประกอบกิจกรรม ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมของเขา โดยที่ผลของการตอบสนองทำให้สามารถรักษาสมดุลของร่างกาย ตรงกับความต้องการ และเกิดความพอใจส่วนตนขึ้น ก็จะทำให้เด็กเข้าใจกระบวน (pattern) ของ สิ่งแวดล้อมและสามารถตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมนั้นได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ไม่งุ่มง่ามใน ลักษณะการลองผิดลองถูกเหมือนครั้งแรก และค่อยๆ สร้างพฤติกรรมกลายเป็นบุคลิกภาพส่วนตน ขึ้น จากง่ายไปหายาก และสลับซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ จึงจำเป็นต้องจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้อง กับธรรมชาติของเด็ก ให้เด็กเกิดความสนใจและพอใจที่จะเล่นหรือกระทำพฤติกรรมตอบสนองต่อ สิ่งนั้นๆ แล้วเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยทางอ้อมตามที่ครูวางแผนเอาไว้ การจัดประสบการณ์และ สิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนจึงหมายถึง การจัดวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งจำลองและสื่อต่างๆ ที่มีลักษณะ และคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการกระทำกิจกรรมภายในอาคาร และภายในห้องเรียนซึ่งจะเป็น สถานการณ์กระตุ้นให้เด็กกระทำกิจกรรมตอบสนองต่อสถานการณ์นั้นๆ และเกิดประสบการณ์ ต่างๆตามวัตถุประสงค์ของผู้จัดเตรียมสถานการณ์ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2538) ดังนั้น เด็กจึงต้องการ โรงเรียน ห้องเรียนที่ประกอบด้วยบุคคลและวัตถุ การจัดบรรยากาศใน โรงเรียนและ ห้องเรียนที่สอดคล้องและเอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมพัฒนาการของ เด็กปฐมวัย บทบาทของครูในชั้นเรียนประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ 2 ส่วน คือ การจัดการเรียนการ สอนและการจัดการในชั้นเรียน (ปราณี สาระจิตต์, 2538) การจัดการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ส่วนการจัดการในชั้นเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้าง

บรรยากาศในการเรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพสูง สนับสนุนส่งเสริมให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน หากครูมีวิธีการจัดการในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์

การจัดการชั้นเรียน เป็นเทคนิควิธีการในการจัดการเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็ก เพื่อเด็กจะได้ใช้พลังงานในการเรียนรู้มากกว่าการกระทำที่ไม่เกิดประโยชน์ และรวมถึงภาระหน้าที่ที่สามารถทำได้ เช่นการจัดวางวัสดุอุปกรณ์ การวางแผนการใช้เวลา แนวทางที่ครูจัดระบบในชั้นเรียนสะท้อนถึงสมมติฐานที่ครูมีต่อการเรียนรู้ของเด็ก และบทบาทของครูในกระบวนการนี้ ในทางปฏิบัติ เป้าหมายในชั้นเรียน เป็นการเตรียมและการดูแลชั้นเรียน ให้นักเรียนเกิดการร่วมมือ ในกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีเทคนิคเฉพาะที่ช่วยให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น เป็นหน้าที่ของครูในการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น ในการจัดการชั้นเรียนมีวิธีการหลายๆ วิธีที่ครูสามารถเลือกนำไปปฏิบัติในห้องเรียนของตนเอง ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และโอกาส เพื่อช่วยป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และช่วยรักษาสภาพที่ดีในชั้นเรียนให้คงอยู่ตลอดไป โดยครูและเด็กเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางที่ดีขึ้น (ปราณี สารจิตต์, 2538) โดยหน้าที่และความรับผิดชอบของครู ดังกล่าวเหล่านี้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของศิษย์ ครูที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ครู และมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ย่อมเป็นครูที่มีความเป็นครูโดยแท้จริง ซึ่งคุรุสภาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 เพื่อจะช่วยให้ครูพัฒนาตนเอง สอนไปพัฒนาไป ไม่จำกัดเวลา ผลการพัฒนาของครูจะทำให้การจัดการเรียนการสอนดีขึ้น ผู้เรียนได้รับการพัฒนารอบด้านและเต็มตามศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐาน 11 ข้อ ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลการที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

ด้วยความสำคัญของการจัดการชั้นเรียนระดับปฐมวัย ผนวกกับความสำคัญของหน้าที่และความรับผิดชอบของครูในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าจะมีมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาแต่ในระดับครู

ผู้ปฏิบัติยังคงไม่มีแนวทางที่ถูกต้องและไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูประจำชั้นในระดับปฐมวัย จึงสนใจที่จะพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษาของ โรงเรียนวัดบางปะกอก สำนักงานเขตราชพฤกษ์บูรณะ กรุงเทพมหานคร เพื่อใช้สำหรับเป็นแนวทางในการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัย ของ โรงเรียนวัดบางปะกอก และให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เป็นเครื่องมือในการไปประยุกต์จัดทำมาตรฐานในการประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัย โดยนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาในการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อให้เกิดติดตาม สนับสนุนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป โดยในการพัฒนาครั้งนี้จะใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้คาดหวังว่านอกจากจะได้ตัวชี้วัดแล้ว จะช่วยให้ผู้ร่วมวิจัยเกิดการเรียนรู้และพัฒนามากขึ้น

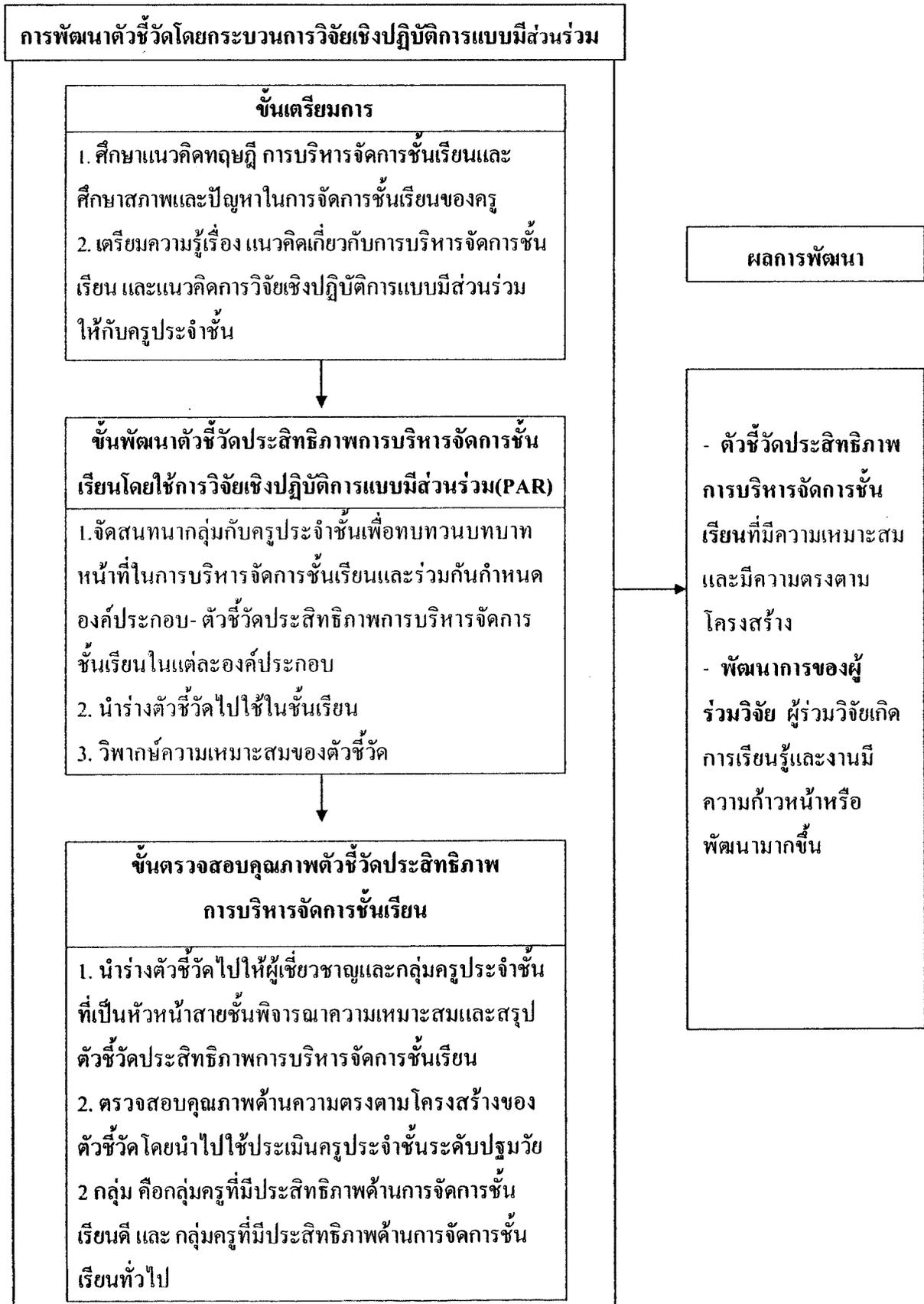
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา ของ โรงเรียนวัดบางปะกอก สำนักงานเขตราชพฤกษ์บูรณะ กรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

2.2 เพื่อศึกษาผลจากการใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในการพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา ของ โรงเรียนวัดบางปะกอก สำนักงานเขตราชพฤกษ์บูรณะ กรุงเทพมหานคร ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน

4. สมมติฐานการวิจัย

ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัย ที่เกิดจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีความเหมาะสม และ มีความตรงตามโครงสร้างตามเกณฑ์ที่กำหนด

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 มุ่งพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา ของโรงเรียนวัดบางปะกอก สำนักงานเขตราชพฤกษ์บวรณะ กรุงเทพมหานครด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือครูประจำชั้นในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 และปฐมวัยปีที่ 2 ของโรงเรียนวัดบางปะกอก สำนักงานเขตราชพฤกษ์บวรณะ กรุงเทพมหานคร

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

5.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา

5.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความตรงตามโครงสร้างและความเหมาะสมของตัวชี้วัด

5.3 การวิจัยครั้งนี้จะใช้ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม

พ.ศ. 2550 ถึง วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2550

5 นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ตัวชี้วัด หมายถึง สิ่งที่บอกสภาพ ซึ่งใช้วัดหรือสะท้อนลักษณะการบริหารจัดการชั้นเรียน ที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพสูง สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

6.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและครูประจำชั้นระดับปฐมวัยในโรงเรียนวัดบางปะกอก ในลักษณะกึ่งทางการ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยมีการสนทนากลุ่ม การอภิปราย การเสนอแนะ การแสดงความคิดเห็น หรือข้อขัดแย้งในหัวข้อต่างๆในการบริหารจัดการชั้นเรียนระหว่างครูกับผู้วิจัย

6.3 การพัฒนาตัวชี้วัดด้วยวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การสร้างตัวชี้วัดที่สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ทำการตรวจสอบคุณภาพโดยศึกษาเปรียบเทียบ วิเคราะห์ และการทดลองใช้

6.4 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดการชั้นเรียนที่ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น สนับสนุนส่งเสริมให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

6.5 การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง วิธีการในการจัดการพฤติกรรมของเด็ก และรวมถึงภาระหน้าที่ที่สามารถทำได้ ในการดูแลชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศในการเรียน ที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพสูง สนับสนุนส่งเสริมให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

6.6 ครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 และปฐมวัยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนวัดบางปะกอก สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร

6.7 คุณภาพของตัวชี้วัด หมายถึง คุณภาพของตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัย ด้านความเหมาะสมและความตรงตามโครงสร้าง

6.8 ความตรงตามโครงสร้างของตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง ความสามารถของตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน ในการจำแนกความแตกต่างกลุ่มครูประจำชั้นระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการชั้นเรียนดี และกลุ่มครูประจำชั้นระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการชั้นเรียนทั่วไป ในที่นี้ใช้วิธีให้ครูทั้งสองกลุ่มประเมินตนเอง และให้ผู้บริหารของโรงเรียนประเมินครูทั้งสองกลุ่ม แล้วตรวจสอบความสามารถของตัวชี้วัดในการจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่ม

6.9 กลุ่มครูประจำชั้นระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการชั้นเรียนดี หมายถึง ครูประจำชั้นระดับปฐมวัยของโรงเรียนในเขตราชบุรีบูรณะ ที่ได้รับการพิจารณาจากผู้บริหารของโรงเรียนว่ามีความรู้ ความสามารถในการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต้นๆ เมื่อเทียบกับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยทั้งหมด

6.10 กลุ่มครูประจำชั้นระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการชั้นเรียนทั่วไป หมายถึง ครูประจำชั้นระดับปฐมวัยของโรงเรียนในเขตราชบุรีบูรณะ ที่ได้รับการพิจารณาจากผู้บริหารของโรงเรียนว่ามีความรู้ ความสามารถในการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับที่น้อยกว่าหรือน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยทั้งหมด

6.11 พัฒนาการของผู้ร่วมวิจัย หมายถึง ความเปลี่ยนแปลงของผู้ร่วมวิจัย จากการมีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้ ในด้านการเรียนรู้ ในด้านความกระตือรือร้น และความพึงพอใจที่ได้เข้าร่วมในการพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการชั้นเรียน

7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผลการศึกษาทำให้ได้ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัย ที่มีคุณภาพ

7.2 ผู้ร่วมวิจัยเกิดการเรียนรู้และมีพัฒนาการมากขึ้น

7.3 ผลจากการวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำมาตรฐานในการประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัย

7.4 เป็นแนวทางในการจัดทำมาตรฐานในประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นในระดับอื่นๆ